

Iszonyú, gyönyörű, felháborító, vérlázító és szánnivaló és baráti kebelre ölelnivaló volt a küzdés ez alatt a teher alatt. És még ez sem volt elég! Roppant küzdelmed hevében felesleges súlyokat is a válladra vettél. Az a csoda, hogy eddig bírtad! De még nagyobb csoda, hogy ez alatt a félnek is alig mondható életív alatt, s ez alatt a szörnyű teher alatt mégis ilyen tökéletes világot teremtettél, hogy a teremtés egy-két napja alatt is naprakész istennek bizonyultál. Egyszóval, hogy itt és most Te mégiscsak megteremtetted a magad világát. Az a hegy, az a ház, azok a vetélkedéses kaszálások, azok a tejfőlös krumplilevesek, azok a gyerekfelneszések, azok a kis Csanaki-féle világracsodálkozások, azok a lágy szellők, az a napsütés, de ugyanakkor azok a kések is, és azok az ölések és halálok is, az az egész egyszeri és éppen a maga keménysége miatt tündéri létezés, az immár mindörökre rárajzoltatott általad a magyar irodalomnak csak a legnagyobbak által rajzolt térképére. Szabó István földje! Hát mégis van földed, Pista! Ez nem száll a sírba veled! Ez feloszthatatlan!

És ez már nemcsak a tiéd, természetesen, hanem a miénk is, illetve azé a harmadik, a legtágabb köré, amelyik az országot, a nemzetet jelképezi. Amelyiknek a hullámgyűrűjében tulajdonképpen az egész világ itt áll a ravatalod körül.

Mert hát ugyan kinek is lehetnél Te leginkább a halottja, Te csereszgatomaji emberke, Te kis magyar, ha nem a világnak?

A születésnek és halálnak ebben a már-már követhetetlen szaporaságában kell, hogy egy pillanatnyi ütembicsaklást, szünetet, megtorpanást jelentsen a Te hirtelen haláloed. Kellene, hogy egy jajkiáltás hasadjon végig az égen!

Meghalt egy magyar író! Egy csillag hullott a tóba. A mindenség egy darabja, meteor, égi jel, immár kihamvadt égi jel!

Kellene, hogy ne a Balaton vessen gyűrűket szeléd hátán, hanem a világóceán gyűrűzzön. Sőt, rengjen! Támadjon szökőár és csapjon ki a partokra!

Meddő áhítás, az óceán nyugodt, a templom kárpitja nem hasadt ketté. Csak ezek a kis körök, csak ez a megroskadt kis embervetés áll itt.

De elég ez. Te is azt mondanád, hogy elég.

Itt állunk, lehajítjuk a fejünket, érezzük máris az általad eldobott terhet a vállunkra nehezédni.

Görnyedünk.

Mert egy bazalt gerinc is hiányzik immár.

Csak állunk, hallgatunk, rád figyelmezzünk.

Legyen neked könnyű a föld!

Isten nyugosztaljon, Szabó István!

CSURKA ISTVÁN

